

„Książka, myśl, słowo, uczucie, czyn... Wszystko razem stanowi dopiero człowieka” (Józef Ignacy Kraszewski)

KORZYŚCI CZYTANIA DZIECKU I Z DZIECKIEM

W dobie wszechobecnej telewizji, internetu i innych mediów, czytanie książek staje się zajęciem coraz bardziej elitarnym. Dzieci i młodzież prawie wcale nie czytają, przedkładając ponad to zajęcia inne aktywności jak np. oglądanie telewizji, granie w gry komputerowe czy słuchanie muzyki. Dlaczego tak się dzieje? Ponieważ nawyk i potrzeba czytania muszą powstać w dzieciństwie. To właśnie my dorośli powinniśmy zaszczepić w dziecku budowanie świadomości literackiej już od momentu przyjścia na świat, a nawet wcześniej. Korzyści z codziennego czytania dziecku i z dzieckiem są niewątpliwie ogromne. Dzięki codziennej lekturze zaspokajane są najważniejsze potrzeby emocjonalne dziecka. Czytający rodzic nawiązuje bliską więź ze swoim podopiecznym, a zasłuchany maluch odkrywa przed nim swoją osobowość. Rodzinne czytanie jest również sposobem na rozwijanie wrażliwości i wyobraźni najmłodszych, a także na podnoszenie kultury ich języka, wzbogacanie zasobu słownictwa i wiedzy o świecie. Poprzez przyzwyczajanie dziecka do kontaktu z książką można wyrobić w nim trwały nawyk lektury, a także ochronić przed zagrożeniami płynącymi ze strony kultury masowej, zapobiec uzależnieniu od telewizji czy komputerów. Udział w domowych sesjach lekturowych staje się zachętą do podejmowania wielu form aktywności twórczej (recytacji, inscenizacji), samodzielnego wynajdywania i praktykowania gier i zabaw słownych.

Matka już w pierwszym okresie życia płodowego może wprowadzać pierwsze formy literackie (piosenki), których dziecko wprawdzie nie rozumie, ale słyszy i zapamiętuje. Śpiew poprawia samopoczucie, pogłębia oddech, co wpływa na lepsze dotlenienie dziecka, a także pozwala maleństwu poznać głos matki. Śpiewanie jest też dobrym wprowadzeniem we wzajemny kontakt już po urodzeniu maleństwa, przypomina mu bezpieczeństwo i spokój życia płodowego. Śpiewanie piosenek i czytanie wierszyków połączone z ruchem np. kołysaniem, huśtaniem, podrzucaniem, wyrabiają w dziecku poczucie rytmu i kształcą jego koordynację słuchowo – ruchową oraz świadomość własnego ciała.

Czytanie niemowlęciu stymuluje jego umysł i buduje skojarzenie czytania z przyjemnością, czytanie na głos kilkulatkowi pozwala mu zrozumieć siebie i świat, zaś wspólne czytanie z nastolatkiem pozwala zachować lub odbudować więź i pomaga mu w pokonaniu wielu problemów wieku dorastania. Tak więc czytanie książek może być łatwym, mądrym, dostępnym sposobem budowania silnej więzi rodzinnej, budowania autorytetu rodzica. W trakcie „wspólnej lektury” wyciszają się nie tylko najmłodszy, ale również dorośli, dla których jest to okazja do odpoczynku po trudnym, stresującym dniu. Wskazuje to wyraźnie na terapeutyczne wartości literatury, która staje się dla wielu osób sposobem na ucieczkę od przytłaczającej rzeczywistości, pozwala na odreagowanie negatywnych emocji i rekreację.

Pamiętajmy, że codzienne czytanie dziecku:

1. Zaspokaja najważniejsze potrzeby emocjonalne dziecka.
2. Buduje silną więź między opiekunem i dzieckiem.
3. Wpływa na rozwój intelektualny.
4. Wspiera rozwój psychiczny.
5. Rozwija wrażliwość moralną i estetyczną.
6. Kształtuje wyobraźnię i postawę twórczą dziecka.
7. Doskonali umiejętności językowe, wzbogaca słownictwo.
8. Zapobiega uzależnieniu od telewizji i komputera.
9. Pomaga osiągnąć lepsze wyniki w nauce.
10. Rozwija język, pamięć i wyobraźnię.
11. Wzmacnia poczucie własnej wartości.
12. Wzmacnia uczucia rodzinne, patriotyczne i społeczne.
13. Poprawia koncentrację, wyrabia cierpliwość, wycisza i uspokaja.
14. Uczy myślenia logicznego i przyczynowo – skutkowego.
15. Kształtuje nawyk czytania na całe życie.

Czytajmy więc jak najczęściej i jak najwięcej, bo jak słusznie zauważył Józef Czechowicz „Kto czyta – żyje wielokrotnie, kto zaś z książkami obcować nie chce, na jeden żywot jest skazany”.

Opracowała: Agnieszka Starzecka – Huk
Logopeda

Literatura:

1. Antczak M., Brzyska – Kępa A., Walczak – Niewiadomska A., „Media a czytelnicy. Studia o popularyzacji czytelnictwa i uczestnictwie kulturowym młodego pokolenia”, Łódź 2013.
2. Dziurlikowska K., Czy warto czytać książki w epoce Internetu? „Nowa Szkoła” 2001, nr 2.
3. Janiszewska K., Wspólne czytanie, „Wychowawca” 2001, nr 4.
4. Konopnicka J., Terapia czytelnicza, „Życie szkoły” 2007 nr 5.
5. Kowalczyk M., Cała Polska czyta dzieciom – kilka refleksji o głośnym czytaniu, „Wychowanie na co dzień”, 2003, nr 3.
6. Rudzińska Z., Wybierzmy czytanie! „Życie szkoły” 2007 nr 5.
7. Świerczyńska – Jelonek D., Walczewska – Klimczak G., „Dziecko w dialogu z tekstem literackim”, Warszawa 2015.
8. Truskolaska J., Wychować miłośnika książki czyli czytelnictwo i okolice”, Tychy 2007.